

ДЕМОГРАФІЯ, ЕКОНОМІКА ПРАЦІ, СОЦІАЛЬНА ЕКОНОМІКА ТА ПОЛІТИКА

УДК 331.526
J21

АНАЛІЗ СТРУКТУРНИХ ЗМІН ЗАЙНЯТОСТІ НАСЕЛЕННЯ ПОЛТАВСЬКОЇ ОБЛАСТІ ТА МІСТА ПОЛТАВИ ЗА ВИДАМИ ЕКОНОМІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

С.Б. Іваницька, кандидат економічних наук.
Т.О. Галайда.

Полтавський національний технічний університет імені Юрія Кондратюка

© Іваницька С.Б., 2017.

© Галайда Т.О., 2017.

Стаття отримана редакцією 08.06.2017 р.

Вступ. Поряд з необхідністю постійного вирішення питань зайнятості та безробіття населення на регіональному рівні назріла проблема визначення структури зайнятості, що має адекватно відповідати сучасному етапу розвитку економічної системи країни, регіону, міста.

Структура зайнятості населення свідчить не тільки про рівень зайнятих, класифікованих за різними ознаками, але й про весь соціально-економічний розвиток країни, регіону та галузі. Тому дослідження структури зайнятості й наслідків її змін стають важливим етапом вивчення та аналізу ринку праці.

Огляд останніх джерел досліджень і публікацій. Питанням формування політики зайнятості та оптимізації її структури присвячені праці багатьох зарубіжних науковців: Л. Ченнелс і Дж. Ван Рінена [1], П.-Ф. Комба, Т. Магнака і Ж.-М. Робіна [2], Л. Ходжеса [3], А. Ціслика та М. Годзі [4], О. Бланхарда, Ф. Джаумотт і П. Лунгані [5]. Дослідження структури зайнятості за видами економічної діяльності висвітлені в роботах Т. Арвемо [6], Л. Саммерса [7], М. Майланда та Й. Арнхолц [8].

Проблеми регулювання й оптимізації структури зайнятості у своїх працях досліджували провідні українські вчені. Так, В.М. Гець, А.А. Гриценко, В.В. Близнюк аналізували сучасні тенденції та виклики у сфері зайнятості й безробіття України [9]. Вивченням сучасних проблем ринку праці та пошуком шляхів їх розв'язання займається В.В. Онікієнко [10]. Наукова школа під керівництвом Л.В. Шинкарук проводить дослідження структурних трансформацій в економіці України [11]. У працях Є.П. Качана виявлені принципи й методи формування регіональної політики ринку праці [12]. Ільїч Л.М. вивчає зміни кон'юнктури вітчизняного ринку праці в галузі структурних трансформацій національної економіки [13]. Перспективи регулювання інноваційних форм зайнятості розглянуто Л.В. Шаульською [14]. Казюка Н.П. виконала масштабне дослідження трансформаційних процесів у структурі зайнятості населення на регіональному рівні [15].

Незважаючи на значну кількість наукових публікацій, залишаються недостатньо дослідженими питання структурних трансформацій зайнятості населення в галузевому розрізі на регіональному та місцевому рівнях.

Мета статті полягає у проведенні аналізу галузевої структури зайнятості населення Полтавської області та міста Полтави та виявлення тенденції, що характеризують такий аспект регіонального та місцевого ринків праці як зайнятість в розрізі видів економічної діяльності.

Основний матеріал і результати. Кожному регіонові притаманна своя специфіка, яка зумовлює потребу комплексного підходу до питань розвитку окремих сегментів ринку праці,

зокрема необхідність розроблення прикладних рекомендацій щодо регулювання змін у структурі зайнятості населення з урахуванням процесів євроінтеграції, руху до інноваційної економіки.

За твердженням Є.П. Качана, структура зайнятості – це сукупність пропорцій у використанні робочої сили суспільства між: кількістю зайнятих і незайнятих трудових ресурсів у суспільному виробництві; кількістю зайнятих, розподілених за видами зайнятості; зайнятих у матеріальному виробництві й у невиробничій сфері; кількістю зайнятих у галузях матеріального виробництва й у найважливіших галузях невиробничої сфери; кількістю зайнятих працівників різних професійно-кваліфікаційних груп [12, с. 5].

У свою чергу, нову структуру зайнятості в Україні та її регіонах формують такі соціально-економічні трансформації, як розвиток нових видів виробництва, підприємництва, сільського господарства. На рівень та структурні трансформації зайнятості впливають майже всі процеси і тенденції, що стосуються економіки, політики, суспільства, законодавства тощо: соціально-демографічні; законодавчо-правові; економічні; політичні; організаційно-управлінські; екологічні; інституціональні; психологічні; освітні; історичні; культурні [15, с. 29].

У результаті структурних економічних трансформацій відбуваються значні зміни і в структурі зайнятості населення, які характеризуються наявністю як позитивних, так і негативних тенденцій.

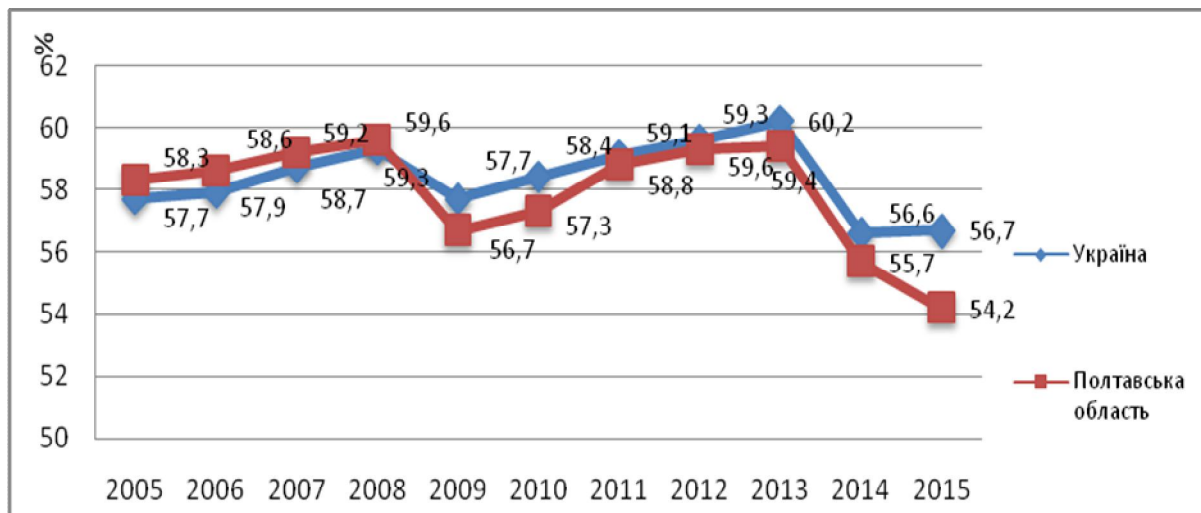
Упродовж останнього десятиріччя в структурі зайнятості за секторами економіки відбувся ряд важливих змін, найбільш значною з котрих є перевищення частки зайнятих у секторі послуг над часткою зайнятих у секторі сільського господарства, що обумовлено переміщенням джерела цінності й багатства зі сфери матеріального виробництва у сферу виробництва нематеріального знання [14, с. 123].

Основною метою регулювання структури зайнятості є її оптимізація за рахунок активізації поширення інноваційних характеристик зайнятості з метою забезпечення процесів інноваційного розвитку регіонів.

Вивчення динаміки розподілу найманих працівників за видами економічної діяльності дає підстави стверджувати, що аналізований період характеризувався переходом робочої сили з матеріального виробництва у нематеріальне [13, с. 52].

Розглянемо ключові тенденції у галузевій трансформації зайнятості населення Полтавської області та міста Полтава.

По Полтавській області за 2005 – 2015 рр. темпи зниження рівня зайнятості значно перевищують аналогічні показники по Україні. У 2015 році Полтавська область відставала за показниками рівня зайнятості від середніх по Україні в межах 2% (рис.1).

Рис.1. Рівень зайнятості населення України та Полтавської області у віці 15 – 70 років у 2005 – 2015 рр., %

(складено авторами за даними [16])

Середньооблікова кількість штатних працівників по місту Полтава зменшилася протягом 2005–2015 рр. на 19,857 тис. осіб (15,9%), по Полтавській області – на 89,718 тис. осіб (21,5%), по Україні – на 3323 тис. осіб (29,2%) (табл. 1). Питома вага середньооблікової кількості штатних працівників по місту Полтава в показнику по Полтавській області в середньому складає 32%.

Таблиця 1

Середньооблікова кількість штатних працівників у місті Полтава, Полтавській області та Україні у 2005 – 2015 рр., осіб

роки	2005	2010	2011	2012	2013	2014	2015
м. Полтава	125114	121669	119894	120248	114952	109918	105257
Полтавська область	417240	368242	366196	372115	364827	348766	327522
Україна	11388000	10262000	10083000	10123000	9720000	8959000	8065000

(складено авторами за даними [16])

Серед формально зайнятого населення у вигляді вимушеної неповної зайнятості штатних працівників підприємств спостерігається так зване приховане безробіття (табл. 2).

Таблиця 2

Рівень вимушеної неповної зайнятості штатних працівників по м. Полтава, Полтавській області та Україні за 2013 – 2015 рр., %

Регіон	Відсоток до середньооблікової кількості штатних працівників					
	перебували у відпустках без збереження заробітної плати (на період припинення виконання робіт)			переведені з економічних причин на неповний робочий день (тиждень)		
	2013	2014	2015	2013	2014	2015
Полтава	0,4	0,7	0,4	12,6	12,4	12,6
Полтавська область	0,7	0,6	0,3	9,3	12,5	12,7
Україна	1,0	1,0	0,8	7,8	9,9	9,2

(складено авторами за даними [16])

Обсяги неформальної (тіньової) зайнятості в Полтавській області у 2015 р. становили 140 тис. осіб (24% від кількості економічно активного населення). Серед неформально зайнятих переважають самозайняті особи. По Україні частка неформально зайнятих з 2005 по 2015 рр. зросла з 21,5 до 26,4%.

Найбільшою в області залишається кількість зайнятих у галузях сільського, лісового та рибного господарства, промисловості, оптової та роздрібно торгівлі; ремонту автотранспортних засобів і мотоциклів. Найменша кількість зайнятих у галузях інформації та телекомунікацій і мистецтва, спорту, розваг та відпочинку» (табл. 3). У структурі зайнятих за видами економічної діяльності в області у 2015 р. спостерігалось зменшення частки зайнятих у промисловості та зростання частки зайнятих в освіті, охороні здоров'я й державному управлінні, обороні та соціальному страхуванні населення, мистецтві, спорті й розвагах і відпочинку.

Таблиця 3

Розподіл зайнятого населення в Полтавській області за видами економічної діяльності у 2013 – 2015 рр.

Показники	Кількість зайнятих, тис. ос.			Питома вага, %		
	2013 р	2014 р	2015 р	2013 р	2014 р	2015 р
Усього зайнято	648,3	602,9	583,6	100,00	100,00	100,00
Сільське, лісове та рибне господарство	128,5	120,6	119,8	19,82	20,00	20,53
Промисловість	122,4	115,8	105,7	18,88	19,21	18,11
Будівництво	22,1	19	16,7	3,41	3,15	2,86
Оптова та роздрібна торгівля; ремонт автотранспортних засобів і мотоциклів	138,4	119,1	113,2	21,35	19,75	19,40
Транспорт, складське господарство, поштова та кур'єрська діяльність	39,5	39,3	42,2	6,09	6,52	7,23
Тимчасове розміщення й організація харчування	10,5	9,9	9,2	1,62	1,64	1,58
Інформація та телекомунікації	6,2	5,4	5,3	0,96	0,90	0,91

Фінансова й страхова діяльність	7	6,5	5,6	1,08	1,08	0,96
Операції з нерухомим майном	7,5	7	6,8	1,16	1,16	1,17
Професійна, наукова та технічна діяльність	10,8	9,5	8,7	1,67	1,58	1,49
Діяльність у сфері адміністративного і допоміжного обслуговування	10,1	8,7	7,9	1,56	1,44	1,35
Державне управління й оборона; обов'язкове соціальне страхування	32,9	32,8	34,9	5,07	5,44	5,98
Освіта	53	51,8	50,6	8,18	8,59	8,67
Охорона здоров'я та надання соціальної допомоги	42,2	41,8	40,6	6,51	6,93	6,96
Мистецтво, спорт, розваги й відпочинок	6,7	6,2	7,0	1,03	1,03	1,20
Інші види економічної діяльності	10,5	9,5	9,4	1,62	1,58	1,61

(складено авторами за [16])

Варто звернути увагу на складність отримання даних на рівні місцевого ринку праці щодо структури зайнятого населення за видами економічної діяльності. Певні масиви даних не завжди знаходять відображення в статистичних щорічниках, хоча систематично обробляються структурними підрозділами органів державної статистики в регіонах. Результати дослідження показали, що у 2016 році найбільша чисельність зайнятих по місту Полтава спостерігалася в оптовій і роздрібній торгівлі, промисловості та будівництві (табл. 4).

Таблиця 4

Розподіл зайнятого населення м. Полтава у 2016 р. за видами економічної діяльності

Показники	Кількість зайнятих осіб у м. Полтава	
	усього, осіб	питома вага, %
Всього зайнято, осіб, у тому числі:	118345	100
Сільське, лісове та рибне господарство	2978	2,53
Промисловість	9946	8,25
Будівництво	6457	7,95
Оптова та роздрібна торгівля; ремонт автотранспортних засобів і мотоциклів	13035	11,06
Транспорт, складське господарство, поштова та кур'єрська діяльність	10773	9,08
Тимчасове розміщення й організація харчування	6918	5,91
Інформація та телекомунікації	5300	4,44
Фінансова та страхова діяльність	8668	7,33
Операції з нерухомим майном	1694	1,42
Професійна, наукова та технічна діяльність	1129	0,95
Діяльність у сфері адміністративного та допоміжного обслуговування	7258	6,09
Державне управління й оборона; обов'язкове соціальне страхування	6172	5,16
Освіта	9517	8,21
Охорона здоров'я та надання соціальної допомоги	9023	7,59
Мистецтво, спорт, розваги та відпочинок	3282	2,77
Приватний підприємець	10900	9,26
Інші види економічної діяльності	2294	1,99

(складено авторами за даними [16])

По місту Полтава порівняно з даними по області спостерігається значно менша частка зайнятих у промисловості (не беручи до уваги сільське господарство і зрозумілих причин). Натомість по місту

значно більшою є частка зайнятих у будівництві, організації харчування, сфері інформації та телекомунікацій, фінансовій і страховій діяльності, а також у сфері адміністративного й допоміжного обслуговування.

На ринку праці в Україні та її регіонах спостерігається масштабна диспропорція між кількістю робочих місць, з одного боку, й кількістю працівників з певною спеціалізацією – з іншого. Згідно з результатами опитування тільки 36% співробітників працюють за спеціальністю, робота 20% пов'язана з отриманою спеціалізацією, в той час як 44% працівників узагалі змінили професію. Структурна невідповідність параметрів попиту на робочу силу її пропозиції визначається насамперед економічними факторами, а саме: нерівністю розвитку окремих секторів економіки, динамікою підприємницької активності, доступністю кредитних ресурсів та ін. [9, с. 89].

Стабільний розвиток економіки регіону неможливий без достатнього функціонування економік окремих галузей або видів економічної діяльності. Детальний аналіз галузевої структури зайнятості показав, що основні тенденції її розвитку свідчать про зменшення кількості та частки зайнятих у промисловості, будівництві й сільському господарстві регіону і міста на користь таких видів економічної діяльності, що пов'язані з наданням різноманітних послуг. Інтенсивніший розвиток одних галузей обумовлює й розвиток інших видів діяльності. Такі провідні галузі підвищують рівень розвитку регіону та стабілізують його економічну систему.

Здійснивши оцінювання тенденцій сфери зайнятості, слід зазначити, що останнім часом спостерігаються регресивні зрушення якості й структури зайнятості, про що свідчить розвиток процесів, серед яких:

- нераціональність структури зайнятості, що обумовлена структурними диспропорціями розвитку економіки;
- регіональний спад виробництва та взаємозв'язок із фінансово-кредитною, податковою й ціновою політикою;
- скорочення чисельності штатних працівників підприємств;
- зростання прихованого безробіття;
- зниження реальної вартості робочої сили;
- обмеження можливості для працевлаштування найбільш незахищених соціальних груп.

Важливим аспектом розвитку та організації системи зайнятості на регіональному й місцевому рівнях повинні стати оптимальність, продуктивність використання трудових ресурсів та їх робочого часу, раціоналізація залучення робочої сили відповідно до сучасних потреб суспільного виробництва, використання інноваційних, у т.ч. нестандартних форм зайнятості, частка яких у країнах із розвинутою ринковою економікою складає 25–30% від усього зайнятого населення.

Оскільки структурне безробіття є наслідком дисбалансу між процесами виробництва, розподілу та споживання, самостійно ринок праці не може розв'язати означену проблему, тому необхідним є втручання держави в цей процес, яке полягає у визначенні напрямів і розробленні заходів з його регулювання [9, с. 90].

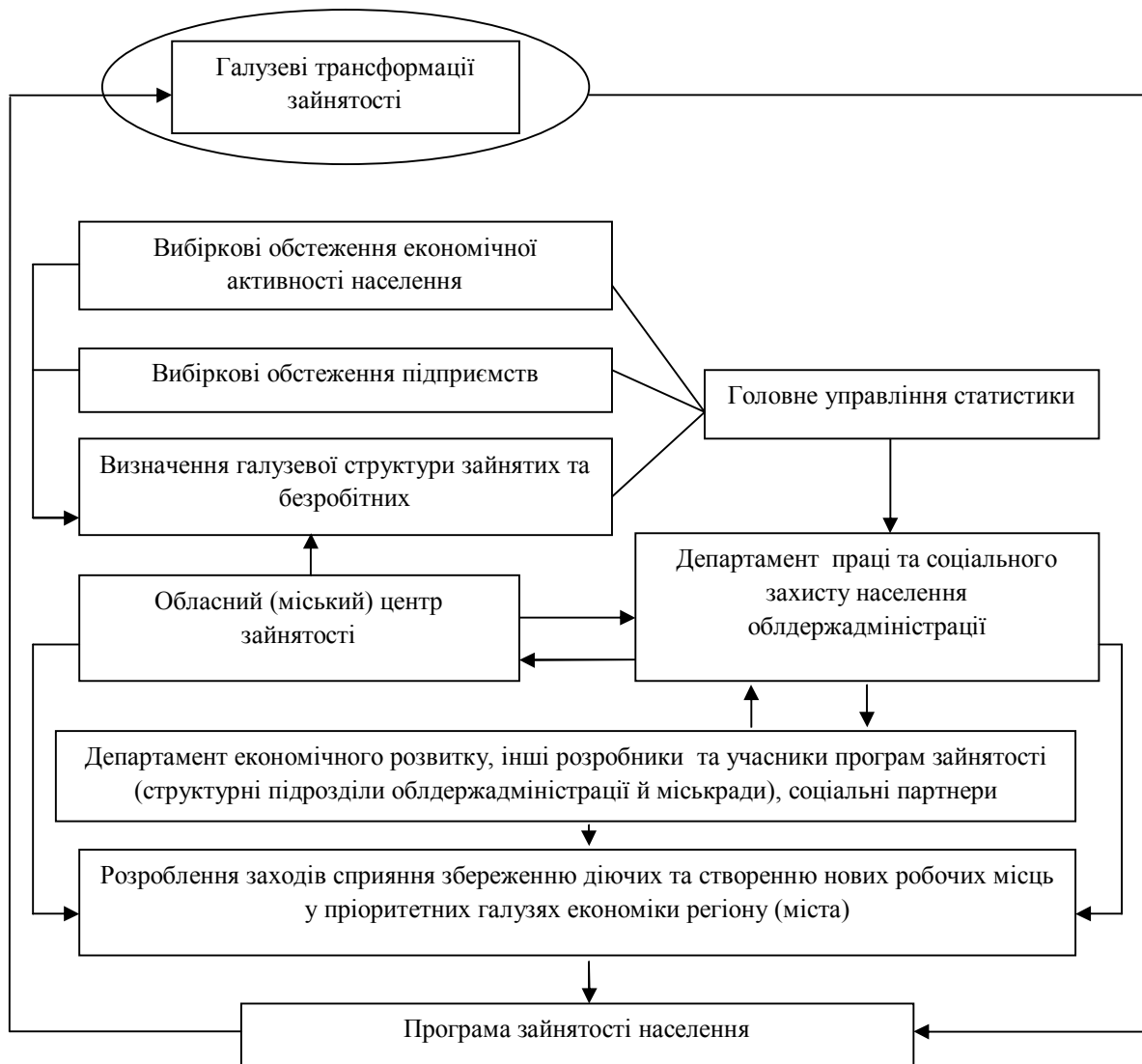
Розв'язання зазначених проблем неможливе без соціального діалогу між представниками органів центральної та місцевої влади, роботодавцями, профспілками, науковцями щодо вдосконалення моніторингу ринку праці й визначення експертних галузевих оцінок з прогнозування зміни продуктивності праці у галузевому розрізі [13, с. 57].

Однією з рушійних сил якісної модернізації виробничої сфери та економічної бази країни покликаний стати бізнес, інтегрований у систему державно-приватного партнерства й індикативного планування [10, с. 301].

З метою ефективного розвитку системи регулювання зайнятості на державному, регіональному та місцевому рівнях важливо відзначити доцільність використання системного моніторингу на ринку праці, причому не тільки загальних показників розвитку, але й структурних змін зайнятості на рівні окремих видів діяльності, а також розроблення заходів щодо регулювання сфери зайнятості відповідно до виконаного моніторингу.

У результаті проведених досліджень сформовані методичні рекомендації щодо створення системи моніторингу галузевих трансформацій зайнятості населення регіону та міста. Запропонований організаційний механізм формування цієї системи (рис. 2).

Система моніторингу змін у структурі зайнятості населення за видами економічної діяльності може бути застосована для розроблення регіональних і місцевих програм зайнятості на 2018 – 2022 рр.

Рис. 2. Формування системи моніторингу галузевих трансформацій структури зайнятості населення на регіональному (місцевому) ринку праці

Висновки. Розв'язання проблеми зайнятості зможе бути досягнутим тільки завдяки збалансованості між потребою економічно активного населення у працевлаштуванні та робочими місцями, за якої може бути досягнуто найефективнішого використання трудового потенціалу.

Останнім часом спостерігаються регресивні зрушення якості й структури зайнятості. Детальний аналіз структури зайнятості показав, що основні тенденції її розвитку свідчать про зменшення кількості та частки зайнятих у промисловості, будівництві й сільському господарстві регіону і міста на користь таких видів економічної діяльності, як оптова та роздрібна торгівля; ремонт автотранспортних засобів і мотоциклів, транспорт, складське господарство, поштова та кур'єрська діяльність і надання різноманітних послуг. У галузевій структурі зайнятості міського населення частка промисловості значно зменшилася на користь сфери обслуговування.

Застосування запропонованої системи моніторингу галузевих трансформацій зайнятості населення на регіональному й місцевому рівнях дозволить більш раціонально підходити до розроблення відповідних заходів обласної та міської програм зайнятості.

Таким чином, ефективне регулювання зайнятості для формування інноваційної її структури має включати застосування комплексу економічних, фінансових і соціальних заходів на місцевому та регіональному рівнях і слугувати задоволенню інтересів усіх зацікавлених сторін. Тільки завдяки комплексному використанню цих заходів можна забезпечити підвищення рівня зайнятості, удосконалення та раціоналізацію її структури.

ЛІТЕРАТУРА:

1. Chennells, Lucy, and John Van Reenen. «Technical change and the structure of employment and wages: A survey of the microeconomic evidence». Productivity, Inequality and the Digital Economy, MIT Press, Cambridge, MA (2002): 175-223.
2. Combes, Pierre-Philippe, Thierry Magnac, and Jean-Marc Robin. «The dynamics of local employment in France». Journal of Urban Economics 56.2 (2004): 217-243.
3. Hodges, Leslie. «The Changing Structure of Employment and Eligibility for Unemployment Insurance during the Great Recession». 2015 Fall Conference: The Golden Age of Evidence-Based Policy. Appam, 2015.
4. Cieřlik, Andrzej, and Mahdi Ghodsi. «Agglomeration externalities, market structure and employment growth in high-tech industries: Revisiting the evidence». Miscellanea Geographica 19.3 (2015): 76-81.
5. Blanchard, Olivier J., Florence Jaumotte, and Prakash Loungani. «Labor market policies and IMF advice in advanced economies during the Great Recession». IZA Journal of Labor Policy 3.1 (2014): 2.
6. Arvemo, Tobias, and Urban Gräsjo. «Employment and Economic Activity in Different Swedish Border Regions». 18th Uddevalla Symposium, 11-13 June, Sönderborg, Denmark, 2015. University West, 2015.
7. Summers, Lawrence H. «US economic prospects: Secular stagnation, hysteresis, and the zero lower bound». Business Economics 49.2 (2014): 65-73.
8. Mailand, Mikkel, and Jens Arnholtz. «Formulating European work and employment regulation during the pre-crisis years: Coalition building and institutional inertia». Journal of European Social Policy (2015): 0958928715573482.
9. Інститути зайнятості та безробіття: сучасні тенденції та виклики для України: наук. доп. / [В.М. Геєць, А.А. Гриценко, В.В. Близнюк та ін.]; за ред. В.М. Гейця, А.А. Гриценка; НАН України, ДУ «Ін-т екон. та прогнозув». – К. 2013. – 248 с.
10. Онікієнко В.В. Ринок праці та соціальний захист населення України: ретроаналіз, проблеми, шляхи вирішення: [науково-аналітична монографія] / В.В. Онікієнко. – К.: Ін-т демографії та соціальних досліджень імені М.В. Птухи НАН України, 2013. – 456 с.
11. Структурні трансформації в економіці України: динаміка, суперечності та вплив на економічний розвиток: наукова доповідь / [Шинкарук Л.В., Бевз, І.А., Барановська І.В. та ін.]; за ред. чл.-кор. НАН України Л.В. Шинкарук; НАН України, ДУ «Ін-т екон. та прогнозув. НАН України». – К., 2015. – 304 с.
12. Качан Є.П. Принципи та методи формування регіональної політики ринку праці / Є.П. Качан // Зайнятість та ринок праці: міжвідом. наук. зб. – К.: Основи, 2001. – Вип. 15. – С. 3 – 16.
13. Ільч Л.М. Формування сукупного попиту на робочу силу в контексті структурних трансформацій національної економіки / Л.М. Ільч // Статистика України. – 2016. – № 1. – С. 50 – 59.
14. Шаульська Л.В. Нові риси сфери зайнятості та перспективн її регулювання / Л.В. Шаульська // Теоретичні та практичні аспекти економіки та інтелектуальної власності. – 2015. – Вип. 2(12). Том 1. – С. 121 – 129.
15. Казюка Н.П. Структурні зміни у зайнятості населення Карпатського регіону та їх регулювання: дис. канд. екон. наук: 08.00.07 / Казюка Наталія Петрівна; М-во освіти і науки України, ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника». – Івано-Франківськ, 2016. – 276 с.: іл. – Бібліогр.: с. 198-227 (298 назв).
- 16) Офіційний сайт Головного управління статистики в Полтавській області [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.pl.ukrstat.gov.ua>

UDC 331.526

Svitlana Ivanytska, PhD (Economics), associate professor, **Tetiana Halaida**, senior lecturer. Poltava National Technical Yuri Kondratyuk University. **Analysis of structural changes of employment in Poltava and Poltava region by economic activities.** The article investigates the factors of influence on the change in the structure of employment of the population. It was revealed that in the past decade a number of important changes took place in the structure of employment by economics sectors, the most significant is the excess of the share of employed in the services sector over the share of employed in the agricultural and industrial sector, which is due to the impact of socioeconomic transformations in the economy, politics, the legal sphere and in society in general. The analysis of the sectoral employment structure of the population in Poltava region and in Poltava town is done. The tendencies characterizing such aspect of regional and local

labor markets as employment in the context of types of economic activity are revealed. During the 2013-2015 the largest in the region remains the number employed in the sectors agriculture, forestry and fisheries, industry, wholesale and retail trade; repair of motor vehicles and motorcycles. The smallest numbers of employees are in the sectors information and telecommunications, art, sport, entertainment and recreation. There is a decrease in the share of employed in industry and an increase in the share of employed in education, health and public administration, defense and social insurance of the population, art, sports and entertainment and recreation. It was revealed that the share of people employed in construction, catering, information and telecommunications, financial and insurance activities, as well as in the provision of other types of services is much larger in the city of Poltava than in the region in general. The directions of using the complex of economic, financial and social measures at the local and regional levels as well as systematically monitoring changes in the sectoral structure of employment at the regional and local levels with the aim of timely responding to modern challenges are proposed.

Keywords: employment, employment structure of the population, labor market, staff employees, labor force, hidden unemployment.

УДК 331.526

Іваницька Світлана Богданівна, кандидат економічних наук, доцент. **Галайда Тетяна Олександрівна**, старший викладач. Полтавський національний технічний університет імені Юрія Кондратюка. **Аналіз структурних змін зайнятості населення Полтавської області та міста Полтава за видами економічної діяльності.** Досліджено чинники впливу на зміну структури зайнятості населення. Проаналізовано галузеву структуру зайнятості населення Полтавської області й міста Полтава. Виявлено тенденції, що характеризують такий аспект регіонального та місцевого ринків праці, як зайнятість у розрізі видів економічної діяльності. Запропоновано напрями використання комплексу економічних, фінансових і соціальних заходів на місцевому та регіональному рівнях, а також системне проведення моніторингу змін у галузевій структурі зайнятості населення на регіональному й місцевому рівнях з метою своєчасного реагування на сучасні виклики.

Ключові слова: зайнятість, структура зайнятості населення, ринок праці, штатні працівники, робоча сила, приховане безробіття.

УДК 331.526

Иваницкая Светлана Богдановна, кандидат экономических наук, доцент. **Галайда Татьяна Александровна**, старший преподаватель. Полтавский национальный технический университет имени Юрия Кондратюка. **Анализ структурных изменений занятости населения Полтавской области и города Полтавы по видам экономической деятельности.** Исследованы факторы влияния на изменение структуры занятости населения. Проанализирована отраслевая структура занятости населения Полтавской области и города Полтавы. Выявлены тенденции, характеризующие такой аспект регионального и местного рынков труда, как занятость в разрезе видов экономической деятельности. Предложены направления использования комплекса экономических, финансовых и социальных мероприятий на местном и региональном уровнях, а также системное проведение мониторинга изменений в отраслевой структуре занятости населения на региональном и местном уровнях с целью своевременного реагирования на современные вызовы.

Ключевые слова: занятость, структура занятости населения, рынок труда, штатные работники, рабочая сила, скрытая безработица.